QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

IMHALLEF

Onor. Abigail Lofaro LL.D., Dip. Stud. Rel.,
Mag. Jur. (Eur. Law)

Illum 17 ta' Marzu, 2016

Rikors Guramentat Nru : 232/13 AL

A B

vs

C D

Il-Qorti:

Rat ir-rikors li permezz tieghu ir-rikorrenti ippremettiet:

1. Illi l-partijiet kienu zzewgu fis-sitta ta' Gunju tas-sena elf disa mija u tlieta u disghin (06/06/1993) u minn dan iz-zwieg kellhom tifla, Simona, li twilditilhom fl-ewwel ta' Dicembru tas-sena elf disa mija u tlieta u disghin (01/12/1993);
2. Illi l-partijiet isseparaw bonarjament b'kuntratt tat-tnax ta' Dicembru tas-sena elfejn u tnejn (12/12/2002), in atti Nutar Joseph Henry Sciriha (Ara Dok. "B" hawn unit), u in forza ta' dan l-att l-intimat C D kien obbliga ruhu li jissoministra manteniment lil martu l-attrici is-somma ta' disa u sittin euro punt tmienja u tmenin centezmi (€69.88c) (tletin Lira Maltin (LM 30)) fil-gimgha bhala manteniment ghall-bzonnijiet tat-tifla komuni taghhom, liema manteniment kellu jigi rivedut automatikament kull sentejn skont l-indici ta' l-gholi tal-hajja

minghajr il-htiega ta' l-ebda proceduri gudizzjarji (Ara Artikoli 6.7.1 u 6.7.2 tad-Dok. "B");

3. Illi Simona, l-imsemmija tifla komuni tal-partijiet, kompliet tistudja anke wara li ghalqet l-eta' ta' tmintax il-sena u fil-fatt kompliet tippartecipa f'edukazzjoni, tahrig jew taghlim "full time" fl-Iskola Sekondarja Giovanni Curmi, n-Naxxar, u ghalhekk l-intimat kien obbligat skont il-ligi biex ikompli jipprovdi manteniment adegwat ghall-istess bintu Simona li kienet tghix ma ommha;
4. Illi l-intimat naqas li jipprovdi manteniment adegwat ghal bintu ghall-perjodu mill-1 ta' Dicembru 2011 sal-21 Jannar 2013, f'liema perijodu Simona kienet tghix ma ommha;
5. Illi skont l-indici ta' l-gholi tal-hajja l-manteniment kien awmenta ruhu, fis-sena 2012, ghas-somma ta' €337.12c kull erba gimghat;
6. Illi l-intimat waqa' lura fil-hlas ta' manteniment lill-attrici fis-somma ta' €3,885.16c; in kwantu ghal €3,174.32c bhala manteniment dovut mill-1 ta' Dicembru 2011 sal-31 ta' Awissu 2012 f'liema perijodu l-esponenti kellha taghmel tajjeb hi ghall-bzonnijiet kollha ta' bintha, u in kwantu ghal €710.84c bhala bilanc ta' manteniment ghall-perjodu mill-1 ta' Settembru 2012 sal-21 ta' Jannar 2013 f'liema perjodu l-intimat kien ihallas il-manteniment minghajr l-ebda awment kif stipulate fl-istess kuntratt ta' separazzjoni;
7. Illi peress li l-intimat naqas li jhallas dak minnu dovut kif fuq spjegat l-esponenti talbet u ottjeniet id-debita awtorizzazzjoni, permezz ta' Digriet numru 2239/2013 (Ara Dok "C" hawn unit) biex tipprocedi bic-citazzjoni opportuna;

Talbet li l-konvenut jghid ghaliex din il-Qorti m'ghandiex ghar-ragunijiet premessi u prevja kull dikjarazzjoni necessarja u opportuna:

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi l-intimat kien obbligat skont il-ligi li jkompli jipprovdi manteniment adegwat ghal bintu Simona u dana peress l-imsemmija bintu kompliet tippartecipa f'edukazzjoni, tahrig jew taghlim "full time" anke wara li hija ghalqet l-eta ta' tmintax il-sena;
2. Tikkundanna lill-intimat ihallas lill-attrici s-somma ta' €3,885.16c bhala arretrati ta' manteniment ghat-tifla Simona ghall-perijodu mill-1 ta' Dicembru 2011 sal-21 ta' Jannar 2013 kif fuq inghad;

> Bl-ispejjez komprizi dawk tal-procedura tal-medjazzjoni u tal-mandat ta’ sekwestru numru 50/2013 kontra l-intimat minn issa ngunt biex jidher personalment ghas-subizzjoni;

Rat il-lista tax-xhieda tal-attrici;

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenut C D, li *in forza* taghha huwa eccepixxa : (fol 44)

1. Illi preliminarjament, ir-rikorrenti m’ghandhiex l-interess guridiku necessarju sabiex tressaq il-kawza odjerna stante li l-ammont reklamat huwa se mai dovut lil bint il-partijiet, li fiz-zmien in kwisjtoni kienet maggorenni;
2. Illi minghajr pregudizzju ghal dak gia eccepit, it-talbiet huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-ammont reklamat gie debitament imhallas;

Salv eccezzjonijiet ulterjuri li jistghu jinghataw waqt il-prosegwiment tal-kawza u l-prezentata tad-dokumentazzjoni kollha li bhalissa m’hijiex fil-pussess tal-eccipjenti;

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti li hija issa ngunta in subizzjoni;

Rat il-lista ta-xhieda tal-konvenut;

Semghet lix-xhieda illi tressqu, id-dokumenti li gew esebiti u l-provi li tressqu dwar l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut;

Semghet lill-avukati difensuri tal-partijiet jittrattaw din l-eccezzjoni;

Rat illi l-kawza thalliet ghallum ghal sentenza dwar l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut;

Ikkunsidrat :

Illi il-Qorti ghandha quddiemha principalment kawza ghall-manteniment tat-tifla tal-partijiet Simona li wara li lahqet l-eta ta’ tmintax-il sena, baqghet tistudja fuq bazi *full-time.* It-talba qed issir minn omm it-tifla, bint il-partijiet u mhux mit-tifla. Din hija sentenza rigwardanti l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut, li qieghed jghid li l-attrici m’ghandhiex interess guridiku biex tressaq din il-kawza stante li l-ammont reklamant mill-attrici

huwa dovut lil bint il-partijiet stante li fiz-zmien in kwistjoni kienet diga' maggorenni.

In sintezi, l-attrici qeghda tghid[1] li l-partijiet kellhom tifla wahda. Il-partijiet isseparaw u l-konvenut kien ihallas manteniment regolari ghat-tifla taghhom, izda meta ghalqet it-tmintax-il sena, ghalkemm kienet ghadha ghaddeja bl-istudji taghha, huwa waqaf li jissomministra dan il-manteniment. L-attrici tghid li it-tifla maggorenni baqghet tistudja u tghix maghha, sakemm telqet minn maghha u marret tghix ghal rasha.

Il-konvenut ghadu ma xehedx f'dawn il-proceduri.

Illi xehed rapprezentant ta' l-iskola Giovanni Curmi[2] tan-Naxxar u jirrizulta li bint il-partijiet kienet qed tistudja *full-time* f'din l-iskola ghas-sena 2011/2012, izda hu ikkonferma li bint il-partijiet ma kenitx ghadha studenta taghhom.

<u>Kunsiderazzjonijiet tal-Qorti</u>

Illi l-Qorti ghandha quddiemha l-verzjoni tal-attrici biss, f'dan ir-rigward, u cioe' li t-tifla tal-partijiet Simona, ghalqet it-tmintax-il sena u kienet qeghda tistudja fuq bazi *full-time* u li f'dak iz-zmien kienet tghix ma' ommha, jew ghamlet zmien tghix ma' ommha. Ghalhekk bhala stat ta' fatt ma hux kontraddett li kienet l-attrici li kellha lil bint il-partijiet tghix maghha ghal zmien definit, wara li t-tifla lahqet l-eta maggorenni u kienet ghadha qeghda tistudja f'istituzzjoni post-sekondarja.

Madanakollu, din il-Qorti diversament preseduta fis-sentenza *WE vs BN datata 21 ta' Mejju 2012, referenza numu 385/2011, deciza mill-Imhallef N. Cuschieri*, qalet hekk,

"…li, rigward il-punt tal-pacta sunt servanda, il-Qorti tosserva li f' dan il-kaz ma jikkonfigurax, stante li, kif fuq premess, it-tifla llum hija maggjorenni, u ghalhekk dak li setghu ddecidew il-genituri fil-konfront

[1] Ara affidavit ezebit a fol 78 tal-process

[2] Ara xhieda datata 13 ta' Jannar 2016 a fol 95 tal-process

taghha huwa llum, fl-assenza tal-prova tal-mandat tacitu, res inter alios acta ghaliha, fi kliem iehor, illum it-tifla maggjorenni taht it-tlieta u ghoxrin sena ghandha d-dritt ex lege li titlob manteniment minghand il-genituri taghha fuq il-bazi ta' l-artikolu 3B[2][a] taht il-kondizzjonijiet hemm indikati. Dan huwa dritt investit fit-tifla maggjorenni, u jista' jigi rinunzjat biss mill-istess."

Illi is-sentenza hawn fuq citata kienet sentenza ta' divorzju u fil-kawza l-intimata kienet qeghda toggezzjona ghat-talba tar-rikorrenti biex jinghata d-divorzju stante li huwa ma kienx qieghed jissomministra manteniment ghall-wild li kienet saret maggorenni u kienet ghadha qed tistudja, u dan peress li ma kienx hemm ftehim f'dan ir-rigward, fil-kuntratt ta' separazzjoni bejn il-partijiet.

Hawnhekk il-Qorti ma tghidx li parti ma tistax taghmel kawza kontra l-parti l-ohra ghall-manteniment tal-wild maggorenni li jkun ghadu qed jistudja, izda tghid li ghall-finijiet ta' divorzju, ladarba ma kienx hemm ftehim fil-kuntratt ta' separazzjoni, din il-kwistjoni trid tigi rizolta permezz ta' kawza *ad hoc.*

Il-ligi rilevanti hija l-Artikolu 3B(1) u (2) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta,

"3B. (1) Iż-żwieġ jimponi fuq il-miżżewġin l-obbligu li jieħdu ħsieb, imantnu, jgħallmu u jedukaw lill-ulied li jiġu miż-żwieġ skont il-ħila, xeħtiet naturali u aspirazzjonijiet tal-ulied.

(2) L-obbligu li l-ġenituri għandhom li jipprovdu l-manteniment skont is-subartikolu (1) jinkludi ukoll l-obbligu illi, skont il-mezzi tagħhom, u fejn ma jkunx raġonevolment possibbli li l-ulied, jew min minnhom, imantnu lilhom infushom kif xieraq, ikomplu jipprovdu manteniment adegwat lill-ulied:

(a) li jkunu studenti li qegħdin jipparteċipaw f'edukazzjoni, taħriġ jew tagħlim full-time u huma taħt l-età ta' tlieta u għoxrin sena;"

Huwa car ghalhekk li huma l-genituri li ghandhom l-obbligu li jmantnu lil ulied, u jkompli jmantnuhom skond il-mezzi taghhom, f'kaz li l-ulied ikunu

studenti li qeghdin jippartecipaw f'edukazzjoni fuq bazi "full time" u ghadhom taht l-eta ta' tlieta u ghoxrin sena. Il-Ligi giet hekk emendata biex is-socjeta' taghti kull opportunita' lill-ulied, minghajr distinzjoni, biex jizviluppaw l-edukazzjoni u t-tahrig taghhom.

Ghalhekk il-Qorti thoss li genitur li mieghu jkun qed jghix il-wild, u jkun qieghed imantnih, m'ghandhux jigi prekluz milli jfittex lill-genitur l-iehor biex jinghata manteniment xieraq biex il-wild li jkun qieghed jghix mieghu jkun jista' jkompli jzomm it-tenur ta' hajja li kellu qabel ma ghalaq it-tmintax il-sena u kompla bl-istudji. Hekk jigi certament evitat ix-xenarju li l-ulied jidhlu f'kawzi kontra l-genituri taghhom. Ovjament, l-ulied jkunu jistghu jfittxu liz-zewg genituri kemm il-darba huma ma jkunux qed jigu mantenuti miz-zewg genituri, u ma jkunux jistghu jmantnu lilhom infushom, izda kemm il-darba l-ulied qeghdin jghixu ma genitur partikolari li jkun qieghed imantnihom, dak il-genitur jithallielu l-jedd li jitlob ghajnuna finanzjarja, manteniment jew alimenti ghall-ulied minghand il-genitur l-iehor li ma jkun qieghed jikkontribwixxi xejn.

Mhux l-ewwel darba li din il-Qorti f'diversi kawzi ta' separazzjoni personali taqta' u tiddeciedi l-prosegwiment tal-manteniment minn parti lill-ohra ghall-ulied jekk l-ulied jsiru maggorenni u jibqghu jistudjaw fuq bazi *full-time*. Dan il-manteniment jigi debitament mhallas minn genitur lill-genitur l-iehor li jkollu jghixu mieghu l-ulied, u f'kaz li l-ulied ma jibqghux mal-genitur li mieghu kienu qed jghixu dan il-manteniment jghaddi direttament lill-ulied.

Fil-kaz in dizamina t-tifla tal-partijiet hija maggorenni u tistudja jew kienet qeghda tistudja sakemm kienet qeghda tghix ma' ommha. Dwar kemm kien l-involviment ta' l-attrici rigwardanti l-manteniment tat-tifla sakemm kienet qeghda tistudja hija kwistjoni ta' provi, li jirrigwardaw il-mertu.

Izda certament in vista ta' dak hawn fuq spjegat il-Qorti tara illi l-attrici ghandha interess guridiku u *locus standi* biex tressaq din il-kawza.

Decide

Ghalhekk u ghal dawn il-motivi din il-Qorti qeghda tichad l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut u ghalhekk tordna l-prosegwiment tal-kawza.

Spejjez ta' din is-sentenza ghandhom jithallsu mill-konvenut.